

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa, mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2019. év február hó 20. napján tartott tanácsülés alapján meghozta a következő

í t é l e t e t:

A hivatalos személy által elkövetett közokirat-hamisítás büntette miatt **vádlott** ellen indult büntetőügyben a Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsa 2018. október 11. napján kihirdetett KB.I.9/2018/5. számú ítéletét megváltoztatja.

A büntetett előélethez fűződő hátrányos jogkövetkezmények alóli előzetes mentesítésre vonatkozó rendelkezést mellőzi.

Egyebekben az elsőfokú ítéletet helybenhagyja.

I n d o k o l á s:

A Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsa a 2018. október 11. napján kihirdetett KB.I.9/2018/5. számú ítéletével **vádlottat** bűnösnek mondta ki 6 rendbeli -melyből 1 rendbeli folytatólagosan elkövetett - a Btk. 343. § (1) bekezdés b.) pontjába ütköző és aszerint minősülő hivatalos személy által elkövetett közokirat-hamisítás büntetében. Ezért őt -halmazati büntetésül- 1 év 2 hónap börtönbüntetésre és lefokozásra ítélte. A szabadságvesztés végrehajtását 2 évi próbaidőre felfüggesztette. A szabadságvesztés végrehajtása esetére rendelkezett a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjáról. A vádlottat előzetesen mentesítette a büntetett előélethez fűződő hátrányos következmények alól. Kötelezte a vádlottat az eljárás során felmerült bünyügyi költség megfizetésére.

Az elsőfokú tárgyaláson jelenlévő katonai ügyész a jogorvoslati nyilatkozat megtételére három nap gondolkodási időt tartott fenn, majd a törvényes határidőn belül a vádlott terhére fellebbezést jelentett be. Utóbb csatolta fellebbezésének írásbeli indokolását. Ebben kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság a vádlott beismerését követően a vádirati tényállást és a minősítést elfogadva okszerűen következtetett a vádlott bűnösségére, a büntetés kiszabása körében azonban helytelenül mellőzte a vádiratban indítványozott pénzbüntetést, továbbá úgy részesítette előzetes mentesítésben a vádlottat, hogy annak törvényi feltételei nem álltak fenn. Hivatkozott arra, hogy az előzetes mentesítés szubjektív alanyi feltétele a terhelt érdemessége. Az érdemesség mérlegelése során több körülményt kell vizsgálni, így különösen a cselekmény tárgyi súlyát, a bűnösség fokát, az elkövető személyiségét, életvezetését, a bűncselekmény elkövetése és az elítélés ideje között tanúsított magatartását, továbbá a cselekményével okozott sérelem jóvátételét. Utalt arra, hogy a megállapított tényállás szerint a vádlott határrendészként 2015. február és 2017. áprilisa között öt alkalommal helyezett el bélyegzőlenyomatot ukrán személyek úti okmányában és rögzített 13 fő harmadik országbeli személyt érintően valótlan adatokat a HERR rendszerben úgy, hogy ők nem voltak jelen az átkelőn. Az okmányok öt ukrán személynek történő visszajuttatásával az elkövetés több ponton szervezett jellegű, tudatos és bűnös kapcsolattartásra utaló elemeket mutat. Érvelt továbbá a vádlott terhére rótt bűncselekmények jelentős tárgyi súlyával, továbbá azzal, hogy a vádlott bűnüldöző hatóság hivatásos állományú tagjaként hosszabb időn át követett el olyan a bűncselekményeket,

amelyek megakadályozására lett volna köteles. Kifejtett álláspontja szerint az, hogy a vádlott biztosítási ügynöki, illetve könyvelői tevékenységet kíván folytatni, nem indokolja a büntetett előélethez fűződő hátrányos jogkövetkezmények alóli előzetes mentesítésben részesítést. E körben érvelt azzal, hogy a törvényalkotó szándéka szerint okkal várja el a bizalmi pénzkezelést végző, mások befektetéseit kezelő személyek feddhetetlenségét. Utalt továbbá arra, hogy a Belügyminisztérium nyilvántartása szerint 2015. október 14. napja óta üzemben tartója egy OPEL Astra -Cabrio személygépkocsinak és 2017. január 28-án tulajdonába került egy Renault Laguna, majd 2017. május 28-án egy Volkswagen Vento, majd 2017. június 28.-án egy BMW 560 L típusú személygépkocsi is. Ebből következően megállapítható, hogy a vádlott kiegyensúlyozott vagyoni háttérrel rendelkezik. Mindezekre figyelemmel indítványozta, hogy a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa a Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsának ítéletét a Be. 590. § (5) bekezdés d.) pontja alapján változtassa meg, és a kiszabott felfüggesztett szabadságvesztés mellett a vádlottat pénzbüntetésre is ítélje, továbbá az előzetes mentesítést mellőzze.

A tárgyaláson jelen volt vádlott és védője a jogorvoslati nyilatkozat megtételére három munkanap gondolkodási időt tartott fenn. Utóbb a védő a jogorvoslati jogosultságával nem élt, míg a vádlott a törvényes határidőn túl nyújtotta be fellebbezését, ezért azt a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa a 2019. január 9. napján kelt 6. Kbf.81/2018/4. számú végzésével elutasította.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF. 820/2018/1. számú átiratában az ügyészi fellebbezést kiegészítésekkel tartotta fenn. Érvelése szerint az eljáró tanács a büntetés kiszabása során nem vette kellő mértékben figyelembe a vádlott terhére rótt közbizalom elleni bűncselekmények sorozatos halmazát, a több mint 2 éves elkövetési időszakot, továbbá azt, hogy a terhelt a bűncselekményeket részben - más ügyben elbírálásra került - próbára bocsátás próbaideje alatt követte el. Ezért vele szemben a büntetési célok elérése érdekében a Btk. 33. § (3) bekezdése alapján a végrehajtásában próbaidőre felfüggesztett börtön fokozatú szabadságvesztés büntetés mellett a Btk. 50. § (1) és (3) bekezdése szerinti pénzbüntetést is ki kell szabni. Ezen túlmenően a bűnüldöző hatóság tagjaként közbizalom elleni bűncselekményeket megvalósító, harmadik alkalommal is katonai büntetőeljárás hatálya alá került vádlott a Btk. 102. § (1) bekezdés szerinti előzetes bírósági mentesítésre nem érdemes, ezért azt mellőzni kell. Összességében indítványozta, hogy a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az elsőfokú ítéletet a Be. 606. § (1) bekezdése alapján változtassa meg, a vádlottal szemben a Btk. 33. § (3) bekezdésének alkalmazásával a Btk. 50. § (1) és (3) bekezdése alapján szabjon ki pénzbüntetést is, mellőzze a Btk. 102. § (1) bekezdése szerinti előzetes bírósági mentesítést, egyebekben a határozatot a Be. 605. § (1) bekezdése alapján hagyja helyben.

A védő írásbeli észrevételében hangsúlyozta, hogy a vádlott nem egyszerű bizonyítású ügyben tett bűnösségére is kiterjedő beismerő vallomást, a vele szemben megindított eljárásra tekintettel pedig korábban maga kezdeményezte a szolgálati viszonya közös megegyezéssel történő megszüntetését, mely tény a megbánását tanúsítja. Ezen túlmenően hivatkozott arra, hogy az ügyészi állásponttal szemben nem állapítható meg a kiegyensúlyozott vagyoni háttér, tekintettel arra, hogy a közel 30 esztendőes vádlott jelenleg is a szüleivel él, lakóingatlanl, önálló háztartással nem rendelkezik, lényegében szülei támogatják. Utalt arra, hogy a vádlott a hivatásos szolgálati viszonya megszűnését követően kezdett könyvelői és biztosítási ügynöki tevékenységbe, melyből az utóbbi köztudomásúan járulékos jellegű, ezért ez a vállalkozás a kezdeti időszakban magas jövedelmet nem termelhet. A vádlottal szemben kiszabott pénzbüntetés az önálló egzisztencia megteremtését nehezítené. Álláspontja szerint amennyiben az előzetes bírósági mentesítés mellőzésre kerülne, a vádlott a hivatásos rendőri szolgálat megkezdése előtt szerzett ismereteit sem tudná a pénzügyi szektorban hasznosítani. Mindezekre figyelemmel az elsőfokú ítélet helybenhagyását indítványozta.

A bejelentett, a vádlott büntetésének súlyosításra irányuló fellebbezés folytán a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az elsőfokú ítéletet és az azt megelőző bírósági eljárást a Be. 590. § (3) bekezdése alapján bírálta felül. A korlátozott felülbírálat az ítéletnek csak a fellebbezéssel sérelmezett rendelkezését, illetve részét érinti, mivel a fellebbezés kizárólag a büntetésre vonatkozó rendelkezések ellen irányult. A fellebbviteli bíróság a Be. 591. § (2) bekezdés a.) pontja alapján nem vizsgálta az elsőfokú bíróság ítéletének megalapozottságát és a határozatát az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapította. A Be. 580. § (2) bekezdés a.) és b) pontjára figyelemmel a felülbírálat nem terjedt ki a bűnösség megállapításának és a jogi minősítésnek a felülbírálatára sem.

A fellebbviteli bíróság azonban a Be. 590. § (5) bekezdése a) pontja alapján az ítélet fellebbezéssel nem érintett része tekintetében is felülbírált az elsőfokú eljárást, így vizsgálta azt is, hogy az elsőfokú bíróság nem vétett-e a Be. 567. § (1) és (2) bekezdésében, valamint a Be. 608. § (1) bekezdésében írt, az ítélet hatályon kívül helyezését eredményező eljárási szabálysértést.

A másodfokú katonai tanácsa a felülbírálat során megállapította, hogy nem történt olyan eljárási szabálysértés, amely megalapozná az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését.

A másodfokú bíróság a Be. 598. § (1) bekezdése alapján tanácsulésen bírálta el az ügyészség által bejelentett fellebbezést.

A másodfokú bíróság a felülbírálat során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a tárgyalása során az eljárási szabályokat betartotta. A Be. 524. § (1) bekezdése alapján az elsőfokú katonai tanács helyesen ismerte fel, hogy miután a vádlott a tárgyaláson a vádiratban írt cselekmények tekintetében beismerte a bűnösségét, és lemondott a tárgyaláshoz való jogáról, a Be. 504. § (1)-(3) bekezdésében írtak szerint járt el. A vádlott bűnösséget beismerő és a tárgyaláshoz való jogról lemondó nyilatkozatát elfogadó végzés törvényes. Ezt követően helyesen járt el az elsőfokú katonai tanács akkor is, amikor mellőzte a tanúk kihallgatását, illetve a teljes bizonyítási eljárás lefolytatását, és kizárólag a személyi körülményeire és vagyoni-, és jövedelmi viszonyaira nézve hallgatta ki a vádlottat, valamint kizárólag az e körben releváns okirati bizonyítékokat ismertette.

Az elsőfokú katonai tanács a vádirati tényállásokkal egyezően az ítélet 2. oldal utolsó bekezdésétől a 4. oldal végéig rögzítette a terhelő ítéleti tényállást. Ennek alapján okszerűen vont le következtetést a vádlott bűnösségére és a vádiratban írtakkal egyezően minősítette a vádlott elbírált hivatali bűncselekményeit.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa a Be. 591. § (2) bekezdés a) pontja alapján a határozatát az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapította, az ítélet megalapozottságát nem vizsgálhatta.

A vádlott büntetésének súlyosításra irányuló ügyészi indítvány részben megalapozott.

Az elsőfokú katonai tanács a büntetés kiszabása körében irányadó körülményeket alapvetően helytállóan tárta fel, azokat egymással egybevetve, összefüggésükben értékelte. A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa álláspontja szerint további súlyosító körülményként kell értékelni, hogy a vádlott bűnüldöző hatóság hivatásos állományú tagjaként, hosszabb időn át követte el azokat a bűncselekményeket, amelyek megakadályozására köteles lett volna. A vádlott cselekményei emellett erősen negatív hatást gyakorolnak a rendőrség moráljára, különös tekintettel arra a köztudomású tényre is, hogy a vádlott korábbi szolgálati helyén, a schengeni határvédelem egyik

kiemelt fontosságú átkelőhelyén is rendkívül elszaporodtak a hasonló jellegű cselekmények. További súlyosító körülmény a fellebbviteli bíróság álláspontja szerint, hogy a vádlottat korábban a Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsa 2017. február 14-én szolgálatban kötelességszegés vétsége miatt 1 évre próbára bocsátotta, ennek ellenére ezen időtartam alatt újabb katonai bűncselekményt követett el, amelyek miatt 2017. november 28. napján pénzbüntetésre ítélték. Nyomatékos súlyosító körülmény, hogy a jelen ügyben elbírált, az ítélet IV. tényállásban rögzített cselekményét a próbára bocsátást elrendelő határozat jogerőre emelkedésének másnapján követte el.

Összességében nem tévedett az elsőfokú katonai tanács, amikor a Btk. 81. § (3) bekezdésében írt halmazati büntetés kiszabására vonatkozó szabályok alkalmazásával a Btk. 35. § (1) bekezdésére és a 37. § (2) bekezdés a.) pontjára figyelemmel börtön fokozatú szabadságvesztés büntetést szabott ki a vádlottal szemben, melynek a végrehajtását a Btk. 85. § (1) és (2) bekezdése alapján felfüggesztette. Mind a szabadságvesztés büntetés tartama, mind pedig a felfüggesztés próbaideje megfelelően szolgálja a Btk. 79. §-ban írt büntetési célokat.

Tévedett azonban, amikor kizárólag azért, hogy a vádlott elhelyezkedését és munkáját a polgári életben lehetővé tegye, a törvényes feltételek hiányában előzetes mentesítésében részesítette őt arra hivatkozással, hogy ugyan korábban speciális katonai bűncselekmények miatt két ízben is állt már bíróság előtt, azonban a szolgálati viszonyának megszüntetése után a jövőben már nem követhet el ilyen jellegű cselekményeket.

A Btk. 102. § (1) bekezdése alapján a szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztése esetén a bíróság az ügydöntő határozatban előzetes mentesítésben részesítheti az elítéltet, ha arra érdemes. Az érdemesség tárgyában a bíróság mérlegeléssel hozza meg a döntését, azonban a bírói gyakorlat szerint az előzetes mentesítés rendkívüli jogintézmény (BH 1996.510.) Az érdemesség megítélésénél nem csak az elkövető személyét és életvitelét, hanem a bűncselekmény tárgyi súlyát és jellegét is értékelni kell (BH.1983.221.)

A másodfokú bíróság álláspontja szerint a hivatalos személyként több mint két éven keresztül, közbizalom elleni bűncselekményeket elkövető vádlott előzetes mentesítésre nem érdemes.

Helyesen járt el az elsőfokú katonai tanács, amikor a vádlott vonatkozásában a lefokozás katonai büntetés alkalmazását szükségesnek tartotta a vádlott terhére rótt bűncselekmények jellegére figyelemmel, mivel azok a vádlott által viselt rendfokozat tekintélyét alapjaiban sértették. A vádlott szolgálati viszonyának megszűnéséről szóló, a Határrendészeti Kirendeltség ... határrendészeti kirendeltség vezetőjének a nyomozati iratok 65. naplószáma alatt elfekvő parancsa alapján ugyanis a vádlott szolgálati viszonya 2017. október 19. napján nem lemondással, hanem közös megegyezéssel szűnt meg, így indokolt volt a lefokozás katonai büntetés alkalmazása.

A pénzbüntetés kiszabására is irányuló ügyészi indítvány nem megalapozott.

A Btk. 33. § (3) bekezdése alapján az (1) bekezdésben írt büntetések -az (5) és (6) bekezdésben foglalt kivételekkel- egymás mellett is kiszabhatók. Így elméletben nincs törvényi akadálya annak, hogy a végrehajtásában próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés büntetés mellett pénzbüntetést is kiszabjon a bíróság, amennyiben a büntetési célok eléréséhez ezt szükségesnek ítéli meg.

A fellebbviteli bíróság álláspontja szerint -azon túlmenően, hogy a vádlott jelenleg a minimálbérnek megfelelő összegű jövedelemmel rendelkezik, szülei háztartásában, eltartásában él-, a vele szemben kiszabott pénzbüntetés erre figyelemmel a szülőkre róna anyagi terhet, ez pedig nyilvánvalóan nem

lehet a vádlottal kiszabott büntetés célja. A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának álláspontja szerint a legsúlyosabb büntetés, a szabadságvesztés kiszabása -még a végrehajtás felfüggesztése mellett is- az ezzel együtt alkalmazott legsúlyosabb katonai büntetéssel, a lefokozással együtt szükséges, de elégséges is a Btk. 79. § -ban írt büntetési célok eléréséhez, vagyis ahhoz, hogy mind a vádlottat, mind pedig másokat is visszatartsanak bűncselekmények elkövetésétől.

Az előzőekre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa a Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsának KB.I.9/2018/5. számú ítéletét az ítélet rendelkező részében írtak szerint a Be. 606. § (1) bekezdése alapján megváltoztatta, egyéb rendelkezéseit pedig - helyes indokai alapján - helybenhagyta.

Budapest, 2019. február 20.

. Török Zsolt hb. ezredes s.k.
a tanács elnöke

Dr. Belovai Henriette hb. százados s.k.
előadó bíró

. Mészáros László hb. ezredes s.k.
bíró

A Debreceni Törvényszék Katonai Tanácsa 2018. október 11. napján kihirdetett KB.I.9/2018/5. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa 6.Kbf.81/2018/8. számú ítélete folytán 2019. február 20. napján a rendelkező részben írt változtatásokkal jogerőre emelkedett és a szabadságvesztés kivételével végrehajthatóvá vált.

Budapest, 2019. február 20.

. Török Zsolt hb. ezredes s.k.
a tanács elnöke